

การพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

A Development of Instruction to Enhance Comprehensive Reading and Critical
Thinking of Matthayom 3 in The Secondary Educational Service Area Samut
Sakhon Samut Songkham

ขวัญแก้ว แสงแก้ว

Khwanhua Sangkaew

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

The Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkham, Thailand

E-mail: SN.khwankua@gmail.com

Received July 29, 2022; Revised September 8, 2022; Accepted September 15, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูภาษาไทยต่อการสอนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน-การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 28 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ สื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน แบบสอบถามความพึงพอใจของครู และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ E1/E2 และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ 80.03/ 81.63 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้พบว่า สื่อการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญมากในการส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัยและความสนใจ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ช่วยให้สื่อน่าสนใจมากขึ้น ตลอดจนสื่อช่วยครูให้มีเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนา; สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ; การคติวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research aimed to, 1) To develop instruction to enhance the efficiency of reading skills in the required standard criterion of 80/80. 2) To compare the achievement in reading skills of students before and after being taught. 3) To study Thai teachers' satisfaction with teaching by using the instruction to enhance their reading skills. 4) To study students' satisfaction with learning. This research is experimental research. The samples were Thai teachers, were 28 teachers. 2) Students in Matthayom 3 were 129 students. The instruments employed were the instruction to enhance reading skills. Satisfaction questionnaire of students. The obtained data were analyzed by using percentage, mean, E1/E2 standard deviation, and t-test. The results of the study were as follows: 1) The instruction to enhance comprehensive reading and critical thinking, found that the efficiency was 80.03/81.63. 2) The achievement in comprehensive reading and critical thinking, which after being taught was higher than before one, was statistically significantly different at the .05 level. 3) The results of the study of Thai teachers' satisfaction were found to be at a high level. 4) Students' satisfaction in Matthayom 3 were found to be at a high level.

The knowledge of this research found that instruction for learning is important to enhance reading comprehension and critical thinking skills. Especially, the advantage of modern technology, the suitable content, and belonging to students' routine, which is more interesting. Moreover, the instruction can help teachers to teach and manage classes more conveniently.

Keywords: Development; The instruction to enhance comprehensive reading; Critical thinking

บทนำ

การอ่านถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์โดยตรงในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากจะทำให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ เปิดโลกให้กว้างขึ้น และการอ่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ เพราะจะทำให้เกิดปัญญา เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่งคิดจากหนังสือเหล่านั้น หรือได้รู้ถึงความคิดที่แตกต่างกันไป สามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านและสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2540) การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันเพราะเราต้องแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การอ่านส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในด้านความรู้และความคิดมองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาดสามารถประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ (จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2555)

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาชีวิต กล่าวคือการอ่านนอกจากจะทำให้เกิดความ สนุกสนานเพลิดเพลินแล้วการอ่านยังส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อีกด้วย การอ่านจึง

เป็น หัวใจของการศึกษาทุกระดับ การอ่านถือเป็นทักษะในการรับสารที่สำคัญยิ่งที่ผู้ศึกษาจะต้องใช้อยู่ เสมอและจะต้องพัฒนาทักษะดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป (คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, 2556) และแม้ว่าทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและปฏิรูปการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่การจัดการศึกษาของประเทศไทยยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นักเรียนยังมีปัญหาด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง จะเห็นได้จากผลคะแนนการทดสอบต่าง ๆ ทั้งที่จัดขึ้นโดยประเทศไทยเองหรือนานาชาติ ต่างแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับต่ำมาก เช่น จากผลการประเมิน PISA 2018 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD โดยเฉพาะการอ่าน เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน PISA 2015 กับ PISA 2018 พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) ด้วยข้อสอบที่ใช้เน้นการคิดวิเคราะห์ ซึ่งนักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน อีกทั้งสื่อที่นักเรียนได้อ่านส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จึงให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนไทยอย่างเร่งด่วน (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564) ประกอบกับเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นระบบการศึกษาไทยจึงควรส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในยุคดิจิทัล และสร้างความคุ้นเคยสำหรับการเตรียมการรับการประเมินผลนานาชาติ (PISA) ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสอบ ประกอบกับปัญหาของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้นักเรียนต้องหยุดเรียน เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมของคุณภาพทางการศึกษา ขาดความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียน ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน แต่ครูขาดสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้จึงยังเน้นการสอนโดยการบรรยายนาน ๆ และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับการเรียน การเรียนรู้ในลักษณะนี้ทำให้นักเรียนขาดโอกาสฝึกฝน หรือค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง เกิดความเบื่อหน่ายขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้เกิดภาวะถดถอยทางการเรียน

บทความนี้นำเสนอการดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาครูให้มีคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง จึงจัดทำสื่อสำหรับส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ขึ้น โดยมุ่งหวังว่าให้ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ของนักเรียน จะช่วยสร้างบรรยากาศและเป็นการจูงใจให้นักเรียนอยากอ่าน ทั้งยังก่อประโยชน์ในการอ่าน รักที่จะอ่าน ปลุกฝังความคิด คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ รวมทั้งปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม เนื้อหาของสื่อจะทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีวิจารณญาณในการอ่าน มีเหตุผล รู้จักเลือกสิ่งที่อ่าน ทำให้ทักษะการอ่านของนักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์มากขึ้น

ดังนั้น การพัฒนาสื่อส่งเสริมการอ่าน จะช่วยครูให้มีสื่อในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อส่งเสริมการอ่านของครู และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์

สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก

การทบทวนวรรณกรรม

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ช่วยเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ติดตามความเคลื่อนไหวของโลกให้เกิดความก้าวหน้า ท้นคน ท้นต่อเหตุการณ์ และมีวิจารณญาณในการรับสาร สามารถวิจารณ์ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล (โสภณ สารสัมฤทธิ์ผล, 2555) ซึ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านในแต่ละครั้งมีความแตกต่างกัน ในการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน เพื่อจะช่วยให้สามารถอ่านได้อย่างถูกต้องตรงกับความต้องการ (สถาบันภาษาไทย (2557) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่ามีทั้งการแสวงหาความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิง การแสวงหาข่าวสารอ่านเพื่อการพัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ ทั้งนี้ การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญในการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี วิทยาการ และการสื่อสารที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือสำหรับผู้อ่านให้ได้มาซึ่งความรู้ ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ ซึ่งจะทำให้สามารถเลือกข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อตนเองและต่อสังคม (นริศรา ขยธวัช, 2563) ลักษณะของการคิดวิเคราะห์อาจวิเคราะห์ส่วนประกอบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ (สุวิทย์ มูลคำ, 2550) เมื่อการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ จึงจำเป็นต้องพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการอ่าน

การสอนอ่านจึงควรให้นักเรียนอ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง จากนั้นให้ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้น ๆ ว่าเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้แต่นักเรียนต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วน และให้ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็น (ประทีป วาทิกทินกร, 2542; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540) ได้นำลำดับขั้นการอ่านตามแนวคิดของ Bloom มาประยุกต์ใช้ในการฝึกการอ่านมีลำดับขั้นที่มุ่งให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอ่านจากระดับพื้นฐานไปสู่สูงสุด 6 ขั้น โดยการคิดขั้นที่ 1-3 คือขั้นจำ เข้าใจ นำไปใช้ เป็นวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐาน ส่วนขั้นที่ 4-6 คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเป็นวัตถุประสงค์ขั้นสูง การกำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละขั้นจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัยและระดับชั้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับความพร้อมของนักเรียน เพื่อพัฒนาไปสู่การอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่ง หมายถึง ความสามารถในการแยกย่อยแนวคิด ข้อโต้แย้งปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นส่วนย่อย โดยใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2553)

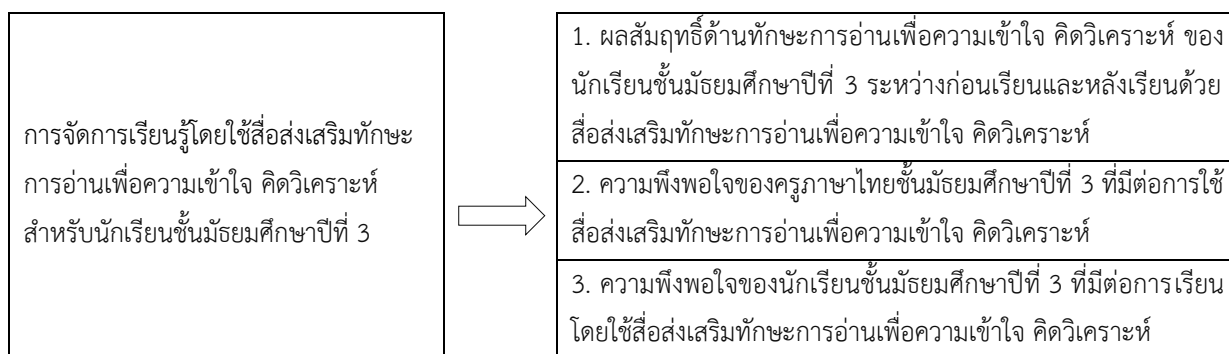
การอ่านมีความสำคัญแต่พบว่าปัญหาสำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกแยะความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้เป็นเหตุให้เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ อีกด้วย กิตติยาดี กลั่นเกษร (2541) กล่าวว่า “ปัญหาการอ่านที่พบมาก 2 ประเด็นคือ การอ่านไม่เข้าใจและการอ่านช้า ทำให้ต้องใช้เวลานานในการทำความเข้าใจ” ซึ่งในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญมาก เพราะสื่อเป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนเข้าใจตรงกัน และนักเรียนก็สามารถทำความเข้าใจกับบทเรียนได้ง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียนมากกว่าการสอนที่มีแต่ครูอธิบายเพียงอย่างเดียว สื่อการเรียนการสอนจะช่วยนำความมีประสิทธิภาพมาสู่การเรียนการสอน และนำความสำเร็จมาสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะสื่อในการฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งสื่อที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี และแบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูยังจำเป็นต้องพัฒนาสื่อ ศึกษาเทคนิควิธีการ ขั้นตอนในการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และสื่อที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถ ความสนใจ และสภาพปัญหาของนักเรียน ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) ได้สรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ผู้เรียนได้ ศึกษาด้วยตนเอง ความครอบคลุม ความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน ดังนั้นการพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนต้องแสวงหาวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม ต้องเอาใจใส่ผู้เรียนให้ได้รับการฝึกอ่านบ่อย ๆ และเมื่อฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะแล้วยังจำเป็นต้องฝึกอ่านเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

จากการทบทวนทฤษฎี วรรณกรรม และแนวความคิดเกี่ยวกับการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมโลกยุคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน แต่นักเรียนยังขาดทักษะในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับครูยังขาดสื่อสำหรับพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ผู้วิจัยจึงพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ขั้นสูง เพื่อให้ครูนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ของนักเรียน และจะช่วยสร้างบรรยากาศ จูงใจให้นักเรียนอยากอ่าน

ทั้งยังก่อประโยชน์ในการอ่าน รักที่จะอ่าน ปลุกฝังความคิด คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ รวมทั้งปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม เนื้อหาของสื่อจะทำให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีวิจารณญาณ ในการอ่าน มีเหตุผล รู้จักเลือกสิ่งที่อ่าน ทำให้ทักษะการอ่านของนักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องรับการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และเตรียมรับการ ประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยผสานวิธี ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการ ประเมินโครงการของ Stufflebeam, D. L. (1971) ที่เรียกว่า CIPPIEST Model โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ
หนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ มีระเบียบวิธีวิจัย 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการทดลอง
ขั้นสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ขั้นตอนการทดลอง และขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสารงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 โรงเรียน
จำนวน 46 คน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 4,022 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 โรงเรียน

จำนวน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteers Sampling) จากการเข้าร่วมประชุมการใช้สื่อและนำเสนอส่งเสริมการอ่านไปใช้ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 โดยได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดละ 1 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 4 โรงเรียน จำนวน 129 คน จากนั้นจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มสูง จำนวน 68 คน กลุ่มกลาง จำนวน 47 คน และกลุ่มต่ำ จำนวน 14 คนโดยใช้แบบทดสอบวัดปัญญ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิววิเคราะห์ ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อประกอบด้วย

1) แบบทดสอบวัดปัญญ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถทางภาษาของนักเรียน มีจำนวน 5 ชุด แบบทดสอบทุกชุดสร้างโดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ซึ่งผู้สอนนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย ชุดที่ 1 การเข้าใจความหมายของคำ ชุดที่ 2 การคิดหาเหตุผล ชุดที่ 3 การแก้ปัญหาโดยทฤษฎีคณิตศาสตร์ ชุดที่ 4 การแก้ปัญหาโดยอาศัยเหตุผล ชุดที่ 5 การหาความสัมพันธ์ของรูปร่าง แต่ละชุดเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ชุดละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนฝึก หลังฝึก และแบบฝึกทักษะการอ่าน ประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนฝึก จำนวน 2 เรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิววิเคราะห์ จำนวน 15 เรื่อง และแบบทดสอบหลังฝึก จำนวน 2 เรื่อง แต่ละเรื่องมีเนื้อเรื่อง และคำถามท้ายเรื่อง จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เนื้อเรื่องแต่ละเรื่องมีความง่ายอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนำเรื่องมาปรับระดับความง่ายให้เหมาะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หลักของ Fry (1997) ซึ่ง Munsegyith (1982) ได้นำมาประยุกต์ใช้ในภาษาไทย ในการสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ยึดหลักการวัดผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของ Bloom วัดวัตถุประสงค์พื้นฐาน ได้แก่ ความเข้าใจและการนำไปใช้ร้อยละ 30 วัดวัตถุประสงค์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าร้อยละ 70

3) คู่มือการใช้สื่อ เป็นแผนการสอน สำหรับใช้สอนการอ่านคู่กับแบบฝึกทักษะการอ่าน จำนวน 15 แผนใช้เวลาสอนแผนละ 55 นาที

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิววิเคราะห์

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิววิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง เป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิววิเคราะห์ ให้ครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

2. ขั้นตอนการ **ครู** นำสื่อไปใช้กับนักเรียนตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) นักเรียนทำแบบทดสอบวัดปัญญาทั้ง 5 ชุด 2) นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านก่อนฝึก จำนวน 2 เรื่อง โดยทดสอบพร้อมกันทั้ง 2 เรื่อง ใช้เวลา 55 นาที 3) ครูพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนตามที่แผนการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนด 15 แผน พร้อมทั้งให้นักเรียน ทำแบบฝึกทักษะการอ่าน จำนวน 15 เรื่อง โดยฝึกวันละ 1 เรื่อง 4) นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านหลังฝึก จำนวน 2 เรื่อง โดยทดสอบพร้อมกัน 2 เรื่อง ใช้เวลา 55 นาที โดยศึกษานิเทศก์นิเทศ ติดตามการใช้สื่อ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ E1/E2 และผลการทดสอบค่าที โดยใช้การนำเสนอด้วยตาราง และพรรณนาความ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 80.03/81.63

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มทดลอง	จำนวน (n)	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย (M)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ประสิทธิภาพ
กระบวนการ (E1)	40	6,000	4,802	120.05	1.47	80.03
ผลลัพธ์ (E2)	40	800	653	16.33	1.42	81.63

จากตารางที่ 1 พบว่า สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทำแบบฝึกหัดคะแนนระหว่างเรียนได้เฉลี่ย 120.05 จากคะแนนเต็ม 150 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.03 และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 16.33 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.63 สรุปได้ว่าค่าประสิทธิภาพของสื่อมีค่า E1/E2 เท่ากับ 80.03/81.63 ซึ่งหมายความว่า การทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียน ทั้งกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ

กลุ่ม	n	คะแนนรวม		d	S _d	t
		Pre-test	Post-test			
สูง	68	835	1156	321	2.18	17.88
กลาง	47	496	734	238	2.62	13.27

ต่ำ	14	117	203	86	4.15	5.54
$t_{67} = 1.996 \quad p^* < .05 \quad t_{46} = 2.013 \quad p^* < .05 \quad t_{13} = 2.160 \quad p^* < .05$						

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นค่า t ที่ได้จากการคำนวณของนักเรียนกลุ่มสูงมีค่า 17.88 มากกว่า $t_{67}(.95)$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.996 กลุ่มกลาง t ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 13.27 มากกว่า $t_{46}(.95)$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.013 กลุ่มต่ำ t ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 5.54 มากกว่า $t_{13}(.95)$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.160 แสดงว่าคะแนนการอ่านก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตติวิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.26 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความพึงพอใจกับการใช้สื่อนี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.56 รองลงมาคือ เนื้อหาของสื่อมีความง่าย มีความเหมาะสม เนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและมีความทันสมัย และกิจกรรมสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตติวิเคราะห์มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.50 และ 0.62 ตามลำดับ และสื่อใช้ง่ายและสะดวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ระดับความพึงพอใจโดยรวมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.65

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตติวิเคราะห์ พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายข้อพบว่า ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับความพึงพอใจโดยรวมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.59 รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.62 และเมนูใช้ง่าย สะดวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ระดับความพึงพอใจโดยรวมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.69

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ค่าประสิทธิภาพกระบวนการ มีค่า $E1/E2$ เท่ากับ 80.03/81.63 ซึ่งหมายความว่า การทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตติวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน พัฒนาขึ้นอย่างมีระบบ ดำเนินการสร้างตามแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีเนื้อหาสาระเหมาะสม หลากหลาย เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนจึงทำให้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตติวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นมีความน่าสนใจ ดังที่ **รังษิมา สุริยารังสรรค์**

(2555) กล่าวว่า แบบฝึกควรมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลาย มีภาพประกอบเหมาะสม ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และมีความเหมาะสมกับวัย สื่อผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ก่อนนำไปใช้จริง และนักเรียนได้รับทราบข้อมูลย้อนกลับได้ทันทีทุกขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ประกอบกับสื่อเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เกรียงศักดิ์ รอดเล็ก (2555)** พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ ทั้งกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีกระบวนการพัฒนาที่สมบูรณ์ตามขั้นตอน ทำให้สื่อที่ออกแบบมีความสมบูรณ์ เนื้อหาสาระชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียน เมนูใช้ง่ายและสะดวก ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวคิดของ **เกรียงศักดิ์ รอดเล็ก (2555)** พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ **ดารุณี มัตถาปะโท (2553)** พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่า สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

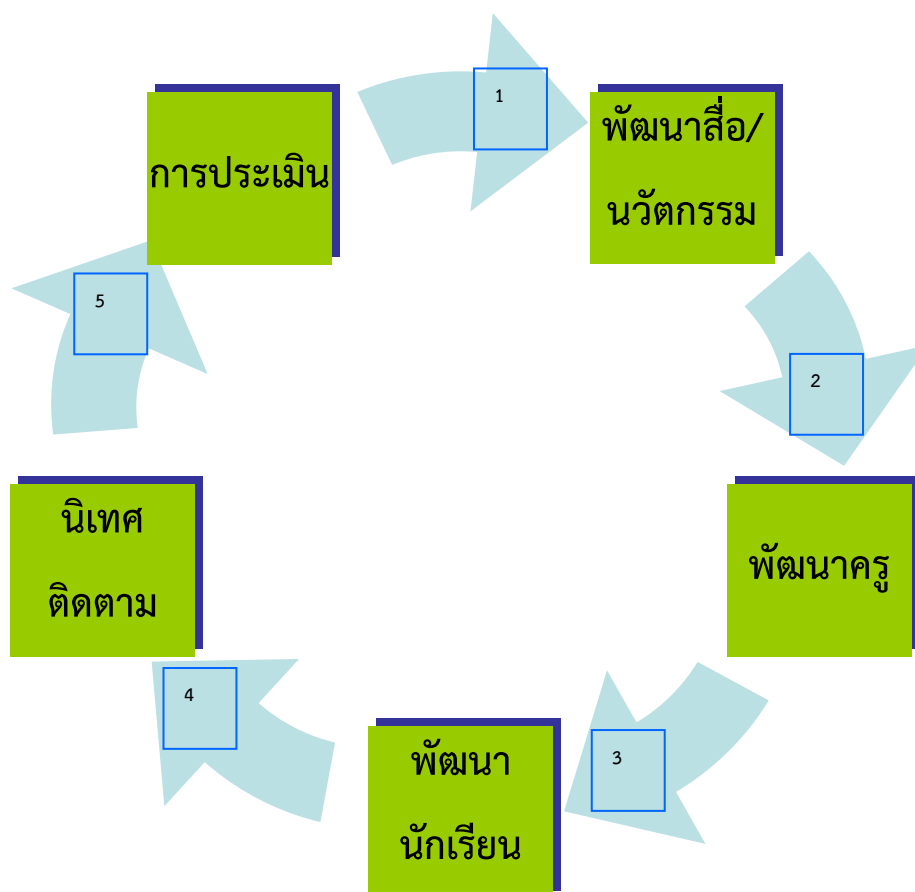
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อมีรูปแบบที่ชัดเจนเข้าใจง่าย มีภาพประกอบเนื้อหา มีคู่มือการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประกอบแบบฝึกทั้ง 15 เรื่อง และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอำนวยความสะดวกในการเรียน ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้น ครูและนักเรียนมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาร่วมกันจนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มช่องทางในการเรียนรู้นอกเวลาได้อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ **อนงพันธ์ ใบสุพันธ์ (2551)** ที่กล่าวว่าแบบฝึกทักษะที่เป็นสื่อการเรียนการสอนทำให้เกิดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะทั้ง 15 เรื่อง ครูมีความสะดวกในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิตวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.44$, $SD = 0.47$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อใช้เทคโนโลยี มีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นระบบ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากและต่อเนื่องกัน มีภาพประกอบ ขนาดและสีของตัวอักษรเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเรียนบทต่าง ๆ ตามลำดับความยากง่ายจากเรื่องที่ 1 ถึงเรื่องที่ 15 โดยมีแบบฝึกท้ายเรื่อง ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน เข้าใจเนื้อเรื่อง และหลังจากอ่านทุกเรื่องแล้ว นักเรียนยังสามารถเข้าระบบอ่านบททวนในเรื่องเดิมได้ หลังการเรียนรู้ นักเรียนสามารถตรวจผลการเรียนรู้ของตนเองได้ ปัจจัยดังที่กล่าวมาส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ สนใจ และเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดารุณี มัตถาปะโท (2553)** พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ยุพิน อนันตภูมิ (2552)** พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องอินเทอร์เน็ตเบื้องต้นอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และ **คันสนีย์ เลี้ยงพานิชย์ (2555)** พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้เว็บเครือข่ายสังคมเป็นเครื่องมือสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้เว็บเครือข่ายสังคมเป็นเครื่องมืออยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ของนักเรียน 5 ขั้น ดังแผนภาพที่ 1

จากแผนภาพที่ 1 แสดงถึงกระบวนการส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห์ สามารถอธิบายโดยสังเขปดังนี้

1. พัฒนาสื่อ/นวัตกรรม หมายถึง การเลือก คัดสรร ใช้ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครูศึกษา แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ทางการศึกษาและสามารถนำมาใช้ได้อย่างแท้จริง จะช่วยให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ด้วยการจัดหลักสูตร ฝึกอบรมปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ให้ครูและนำกลับมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลมาจากการฝึก หรือการปฏิบัติ

3. พัฒนานักเรียน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การเรียนรู้เนื้อหาจากครุมีความจำป็นน้อยลง แต่สิ่งที่นักเรียนต้องการมากขึ้นคือการพัฒนา “ทักษะกระบวนการ” ที่จะต้องใช้ในการจัดการกับข้อมูลมหาศาลให้มีความหมาย และไปใช้ประโยชน์แก่ชีวิตของตนเองได้ การจัดการเรียนรู้โดยการให้ครูศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามพัฒนาการและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน จะช่วยทำให้นักเรียนมีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. นิเทศ ติดตาม การนิเทศติดตาม เป็นกิจกรรมในกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานการเรียนรู้ สถานศึกษาควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. การประเมิน นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห พัฒนาการคิดเป็นเหตุเป็นผล มีการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการทางการอ่านของนักเรียน

สรุป

ผลการใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิวิเคราะห ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน เพราะสื่อที่พัฒนาขึ้นใช้เทคโนโลยีที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน มีกระบวนการพัฒนาตามขั้นตอน เนื้อหาสาระชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียน เมนูใช้ง่ายและสะดวก มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด การใช้สื่อช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้จากกรปฏิบัติกิจกรรม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่ามีนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มต่ำ แต่มีคะแนนมากกว่ากลุ่มสูง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หากนักเรียน ศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดหลังเรียนแล้วไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ควรให้ผู้เรียนกลับไปศึกษาทบทวนเนื้อหาในบทเรียนซ้ำอีกเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

1.2 ครูควรให้คำแนะนำ อธิบาย และติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ต้นเนื่องจากนักเรียนบางคนอาจขาดความตั้งใจในการอ่านส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านมีส่วนเบี่ยงเบนมาก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบว่าการใช้สื่อในการส่งเสริมทักษะการอ่านช่วยให้นักเรียนสนใจอ่านมากขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็น ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการสร้างนวัตกรรมในการส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการเรียนรู้ทั้งระบบ

2.2 ควรศึกษาวิจัย ติดตาม ความยั่งยืนของการใช้นวัตกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดวิเคราะห์

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยาวิดี กลั่นเพชร. (2541). “ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน: ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- เกรียงศักดิ์ รอดเล็ก. (2555). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เสาะเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนขุนช้างถวายฎีกา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. (2556). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรวัฒน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2540). ภาษาไทย 2. (พิมพ์ครั้งที่ 3.) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารุณี มัตถาปะโท. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นริศรา ชยธวัช. (2563). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). ลักษณะการใช้ภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุพิน อนันตภูมิ. (2552). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รังษิมา สุริยารังสรรค์. (2555). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คันสนีย์ เลี้ยงพานิชย์. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจจากการใช้เว็บเครือข่ายสังคมเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์. วารสารวิจัย มข., 17(1), 142-152.

ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).

สถาบันภาษาไทย. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). *การวัดและประเมินผลการอ่าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). *ผลงานทางวิชาการสู่...การเลื่อนวิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: อี เค บุคส์,

สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคติวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลเอ็ด ดูเคชั่น.

อนงพัญญ์ ใบสุคันธ์. (2551). *การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนชั้นอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.